Dosarul nr. 2-26320/2023

2-23179069-12-2-14122023

H O T Ă R Î R E

în numele Legii

03 octombrie 2024 **mun. Chişinău**

Judecătorul Judecătoria Chişinău (sediul Centru) Igor Pulbere judecînd în procedura cererilor cu valoare redusă pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Stroevici Victor, în interesele ÎM „Moldcell" SA către Miftahov Maxim, privind încasarea datoriei și cheltuielile de judecată, în conformitate cu prevederile art.art. 94, 96, 238-241, 276^2-276^4 Cod de procedură civilă, -

c o n s t a t ă

La 13 decembrie 2023, ÎM „Moldcell" SA a depus cerere de chemare în judecată către Miftahov Maxim, privind încasarea datoriei în mărime de 11 298,18 lei, taxa de stat în sumă de 339 lei, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1 500 lei și cheltuielile de recuperare în sumă de 20 euro, conform cursului BNM la data executării obligației.

În motivarea cererii a indicat că la 23 mai 2022, ÎM „Moldcell" SA, în calitate de furnizor și Miftahov Maxim, în calitate de abonat, au încheiat acordul suplimentar la contractul de abonament nr. 5934330 la nr. GSM *****.

Susține că potrivit contractului încheiat furnizorul s-a obligat să ofere abonatului posibilitatea de a beneficia de opțiunea promoțională de procurare a unui telefon mobil la preț special, cu condiția achitării din partea abonatului a abonamentului lunar pe o perioadă obligatorie prevăzută în contract. În baza contractului, operatorul s-a obligat să presteze servicii de telefonie mobilă, iar conform acordului suplimentar, potrivit căruia operatorul a transmis în proprietatea abonatului un dispozitiv mobil de tip Samsung Galaxy A52 4/128Gb (A525), abonatul s-a obligat de a achita suma de 299 lei lunar timp de 24 luni conform condițiilor expuse în acord.

Atenționează asupra faptului că conform pct. 2.1. a acordului suplimentar nr. 5934330 din 23 mai 2022 la nr. GSM *****, abonatul este obligat să utilizeze serviciile furnizorului și să mențină statutul activ al numărului abonatului pentru toată perioada activă obligatorie de utilizare a serviciilor furnizorului.

Susține că datoria pentru serviciile acordate de telefonie mobilă constituie 854,12 lei, reducerea acordată la contractul de abonament 150 lei și datoria pentru echipamentul mobil Samsung Galaxy A52 4/128Gb (A525) constituie 6 578 lei.

Relatează că conform pct. 3.1.1. a acordului suplimentar din 23 mai 2022, în cazul în care, abonatul în decursul perioadei de valabilitate a acordului nu execută sau execută parțial prevederile acestuia, acesta este obligat sa achite furnizorului o compensație, care se va calcula prin înmulțirea coeficientului pentru calculul compensației cu numărul de luni rămase pînă la expirarea perioadei minime contractuale.

Precizează că datoria în sumă de 6 578 lei reprezintă compensație pentru telefonul mobil aplicată conform pct. 3.1.1. a acordului suplimentar la contractul de abonament (299 lei x 22 luni/neachitate).

Argumentează reclamantul că în temeiul pct. 3.2. a acordului suplimentar din 23 mai 2022, furnizorul va calcula o dobîndă de întîrziere în mărime de 0,5% pentru fiecare zi de întîrziere, dar nu mai mult de 100 de zile din data calculării termenului respectiv. Dobînda de întîrziere se va calcula din suma totală a compensației și a datoriei acumulate în contul numărului abonatului.

Relevă că dobînda de întîrziere în mărime de 0,5% din suma totală se calculează conform formulei: (854,12 + 6578) lei x 0,5% x 100 zile = 3 716,06 lei, conform prevederilor contractuale stabilite de părți.

Evidențiază că prin notificările expediate, ultima la data de 12 octombrie 2023, reclamantul a înștiințat pîrîtul, Miftahov Maxim, privind nerespectarea clauzelor contractuale și obligația de stingere a datoriei acumulate, acordîndu-i pîrîtului termen necesar pentru stingerea datoriei în sumă de 11 298,18 lei, însă pîrîtul nu a reacționat la solicitările reclamantului.

Solicită încasarea din contul lui Miftahov Maxim a datoriei în mărime de 11 298,18 lei, a taxei de stat în mărime de 339 lei, a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 1 500 lei și cheltuielile de recuperare în sumă de 20 euro, conform cursului BNM la data executării obligației.

Conform art. 276^3 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă „(1) Procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. (3) În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pîrîtul prezintă instanței judecătorești și reclamantului o referință, precum și copii de pe înscrisurile necesare. Pîrîtul poate depune o

cerere reconvențională în condițiile art. 172 și 173 doar dacă valoarea acțiunii reconvenționale nu depășește valoarea admisibilă și condițiile legale de exercitare a cererii inițiale cu valoare redusă.”.

Prin încheierea din 04 ianuarie 2024, cererea de chemare în judecată înaintată de ÎM „Moldcell” SA către Miftahov Maxim privind încasarea datoriei a fost primită spre examinare în procedura cererilor cu valoare redusă.

Urmînd rigorile impuse de norma legală citată *supra*, pîrîtului Miftahov Maxim i-a fost expediată cererea de chemare în judecată și anexele, iar conform mențiunilor de pe adeverința poștală corespondența nu a fost reclamată.

Conform art. 274^4 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă „(1) Instanța soluționează cauza și adoptă dispozitivul hotărîrii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii.

(2) Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, pîrîtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar.".

Apreciind circumstanțele de fapt în baza materialelor dosarului și raportîndu-le la prevederile legale ce guvernează litigiul judecătorul va admite parțial cererea de chemare în judecată pentru argumentele ce urmează a fi expuse în continuare.

În procesul de examinare și soluționare a cauzei, instanța se ghidează de principiile fundamentale ale probațiunii în procedura civilă, așa cum sunt ele stabilite în Codul de procedură civilă. Conform art. 117 alin. (1) și art. 118 alin. (1), probele reprezintă elementele de fapt dobîndite legal care servesc la constatarea circumstanțelor relevante, iar fiecare parte are sarcina de a dovedi circumstanțele pe care le invocă.

În acest context, instanța are responsabilitatea, în conformitate cu art. 121 și art. 122, de a reține spre examinare doar probele pertinente și admisibile, care confirmă, combat ori pun la îndoială existența circumstanțelor importante pentru soluționarea justă a cazului. Aceste probe sunt evaluate în ansamblu, ținînd cont de legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii, așa cum prevede art. 130 alin. (3).

În final, conform art. 239 și art. 240 alin. (1), hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată, bazîndu-se exclusiv pe circumstanțele constatate nemijlocit și pe probele cercetate în ședința de judecată. La deliberare, instanța apreciază probele, determină circumstanțele relevante, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă și admisibilitatea acțiunii, asigurînd astfel o soluționare echitabilă și conformă cu legea a cauzei.

Potrivit prevederilor art. 774 alin. (1) Cod civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Conform art. 776 Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Art. 858 alin. (1) și (2) Cod civil stabilește că temeiul executării rezidă în existența unei obligații, iar obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Din materialele cauzei rezultă că la 23 mai 2022, ÎM „Moldcell" SA, în calitate de furnizor și Miftahov Maxim, în calitate de abonat, au încheiat acordul suplimentar la contractul de abonament nr. 5934330 la nr. GSM *****.

Totodată, judecătorul constată că în vederea soluționării amiabile a litigiului ÎM „Moldcell" SA a expediat în adresa lui Miftahov Maxim cerere prealabilă, prin care a solicitat, achitarea datoriei în mărime de 11 298,18 lei, compusă din 854,12 lei cu titlu de datorie pentru compensarea echipamentului și plata pentru serviciile acordate de telefonie mobilă, suma de 3716,06 lei cu titlu de dobîndă de întîrziere pentru 100 zile și comisionul pentru executarea mandatului. Însă pîrîtul nu a reclamat corespondența.

Conform art. 1375 alin. (1) Cod civil, prin contractul de prestări servicii, o parte (prestator) se obligă să presteze celeilalte părți (beneficiar) anumite servicii, iar aceasta se obligă să plătească retribuția convenită.

Norma stabilită la art. 1376 alin. (1) și (2) Cod civil, prevede că plata pentru servicii se efectuează după prestarea serviciilor. Dacă plata pentru servicii se calculează pe anumite perioade, sumele vor fi acordate după încheierea fiecărei perioade în parte.

Astfel, judecătorul remarcă faptul că înscrisurile indicate mai sus denotă cu certitudine respectarea condițiilor contractuale și onorarea obligațiilor de către ÎM „Moldcell" SA.

Pe de altă parte judecătorul menționează că pîrîtul Miftahov Maxim nu a prezentat probe ce ar confirma lipsa datoriilor față de reclamant ÎM „Moldcell" SA, iar în aceste circumstanțe se impune concluzia că Miftahov Maxim nu și-a onorat obligațiile contractuale asumate.

Potrivit art. 3 Cod civil, consumator este orice persoană fizică ce intenționează să comande sau să procure ori care comandă, procură sau folosește produse, servicii pentru necesități nelegate de activitatea de întreprinzător sau profesională.

Conform pct. 3.1.1 din acordul suplimentar la contractul de abonament pentru abonații Moldcell din 23 mai 2022, în cazul în care, abonatul în decursul perioadei de valabilitate a acordului nu execută sau execută parțial prevederile acestuia, furnizorul va percepe o compensație ce se va calcula prin înmulțirea coeficientului per opțiune indicat în pct. 1 a acordului la numărul de luni rămase pînă la sfîrșitul perioadei minime obligatorii de utilizare a serviciilor furnizorului.

Potrivit pct. 1 din acordul din 23 mai 2022, furnizorul a oferit abonatului posibilitatea de a beneficia, în condițiile campaniei promoționale, de un dispozitiv la preț special, oferit de distribuitorul oficial autorizat de către furnizor, cu condiția conectării abonatului la unul din planurile tarifare indicate în tabelul din acord, și achitării abonamentului lunar stabilit în cadrul planului tarifar ales, pe durata perioadei minime active obligatorii de utilizare a serviciilor furnizorului: modelul dispozitivului (telefon mobil) Samsung Galaxy A52 4/128Gb (A525), preț special dispozitiv inclusiv TVA - 1 leu, planul tarifar, abonament lunar pentru dispozitiv -- 299 lei; perioada minimă activă obligatorie de utilizare a serviciilor furnizorului - 24 luni."

În speță, reclamantul acționînd în temeiul pct. 3.1.1 din acordul suplimentar la contractul de abonament pentru abonații Moldcell din 23 mai 2022, a solicitat încasarea din contul pîrîtului compensație pentru echipament în sumă de 6 578 lei.

Suplimentar, judecătorul notează că toate clauzele contractuale, incluse în contractele și acordurile privind prestarea serviciilor, încheiate cu consumatorii, urmează a fi examinate sub aspectul legalității lor, prin prisma normelor stabilite în Codul civil.

Potrivit art. 1069 alin. (4) Cod civil, în contractul dintre un profesionist și un consumator se prezumă că: a) clauzele au fost propuse de către profesionist; b) clauzele nu au fost negociate individual; c) clauzele elaborate de către un intermediar sau un alt terț au fost propuse de către profesionist.

Totodată art. 1072 alin. (1) Cod civil stabilește că într-un contract dintre un profesionist și un consumator, clauza care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este propusă de către profesionist și dezavantajează considerabil, contrar bunei-credințe, consumatorul.

La evaluarea caracterului abuziv al unei clauze contractuale, conform art. 1075 alin. (1) Cod civil, se va ține cont de: a) respectarea obligației de transparență prevăzută la art. 1071; b) natura obiectului contractului; c) circumstanțele determinante în cadrul încheierii contractului; d)

celelalte clauze contractuale; și e) clauzele cuprinse în orice alt contract de care depinde contractul.

Astfel, examinînd acordul suplimentar la contractul de abonament pentru abonații Moldcell din 23 mai 2022, și anume pct. 3.1.1 din acord, judecătorul atestă că clauza respectivă este abuzivă și urmează a fi anulată conform art. 329 alin. (1) și (2) Cod civil din următoarele considerente.

În primul rînd, clauza prevede că în cazul neexecutării sau executării parțiale a prevederilor acordului, abonatul este obligat să achite furnizorului o compensație calculată prin înmulțirea valorii lunare a ratei (299 lei) cu numărul de luni rămase pînă la expirarea perioadei minime contractuale. O asemenea modalitate de calcul ignoră complet beneficiul economic deja obținut de furnizor din executarea parțială a contractului și impune consumatorului o sarcină financiară disproporționată.

În al doilea rînd, clauza nu prevede nicio posibilitate de reducere a acestei compensații în funcție de durata efectivă de utilizare a serviciilor sau de gradul de executare a contractului de către consumator. Astfel, consumatorul care a executat contractul timp de 2 luni din 24 este tratat în același mod ca și unul care ar fi reziliat contractul după prima lună.

În al treilea rînd, suma compensației nu are o justificare economică transparentă și verificabilă. Deși scopul declarat al clauzei este de a compensa furnizorul pentru oferirea telefonului la preț promoțional, modalitatea de calcul a compensației nu are nicio legătură cu valoarea reală a beneficiului acordat consumatorului. Astfel, deși telefonul a fost oferit la prețul promoțional de 1 leu, compensația se calculează prin raportare la rata lunară de 299 lei, care include atît componenta de preț a telefonului, cît și alte servicii și beneficii oferite de furnizor.

Mai mult, clauza nu ține cont de faptul că prin plățile lunare efectuate pînă la momentul încetării contractului, consumatorul a acoperit deja o parte din valoarea telefonului. Aplicarea compensației în modul prevăzut de clauză conduce la o îmbogățire nejustificată a furnizorului, care primește atît plățile deja efectuate, cît și o compensație calculată ca și cum nicio plată nu ar fi fost făcută.

În aceste circumstanțe, judecătorul constată că clauza din pct. 3.1.1 creează, contrar cerințelor de bună-credință, un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților, în detrimentul consumatorului. Caracterul abuziv al clauzei este accentuat de faptul că aceasta a

fost inclusă într-un contract pre-formulat de furnizor, consumatorul neavînd posibilitatea reală de a negocia sau influența conținutul acesteia.

O asemenea abordare contravine principiului echilibrului contractual și bunei-credințe, transformînd ceea ce ar trebui să fie o compensație rezonabilă într-o veritabilă sancțiune contractuală mascată, al cărei cuantum nu poate fi justificat obiectiv prin prejudiciul real suferit de furnizor.

Dat fiind caracterul abuziv al clauzei, pretenția privind încasarea sumei de 6 578 lei, urmează a fi respinsă.

În ce privește pretenția reclamantului referitoare la reducerea acordată la contractul de abonament în sumă de 150 lei, judecătorul constată că această pretenție urmează a fi respinsă din următoarele considerente. În primul rînd, reclamantul nu a prezentat dovezi care să demonstreze că această reducere a fost condiționată de o perioadă minimă de menținere a contractului. În al doilea rînd, chiar dacă ar fi existat o asemenea condiționare, aceasta ar constitui o clauză penală mascată, întrucît ar presupune restituirea unui beneficiu deja acordat și consumat, ceea ce contravine principiului irevocabilității beneficiilor consumate în cadrul relațiilor de consum. În plus, o asemenea clauză ar crea un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților, fiind astfel abuzivă în sensul art. 1072 alin. (1) Cod civil, care prevede că într-un contract dintre un profesionist și un consumator, clauza care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este propusă de către profesionist și dezavantajează considerabil, contrar bunei-credințe, consumatorul.

Din materialele cauzei rezultă că la data de 06 august 2022, din cauza neachitării sistematice a plăților pentru serviciile prestate, ÎM „Moldcell” SA a suspendat prestarea serviciilor de telefonie mobilă pentru numărul *****, aparținînd pîrîtului Miftahov Maxim. La momentul suspendării serviciilor, pîrîtul acumulase o datorie în sumă de 854,12 lei, care reprezintă contravaloarea serviciilor de telefonie mobilă efectiv prestate și neachitate în perioada precedentă suspendării.

Analizînd modalitatea de formare a acestei datorii, instanța constată că suma de 854,12 lei reprezintă valoarea cumulativă a serviciilor de telefonie mobilă furnizate pîrîtului conform planului tarifar ales și utilizate efectiv de către acesta. Această sumă este dovedită prin actul de constatare anexat la materialele cauzei, care reflectă serviciile prestate și sumele facturate. Pîrîtul

nu a prezentat probe care să combată existența și cuantumul acestei datorii sau să demonstreze efectuarea vreunei plăți pentru stingerea ei.

Cu privire la suma de 3 716,06 lei, calculată de reclamant în baza pct. 3.2 din acordul suplimentar, instanța constată următoarele. Deși această sumă este denumită în contract „dobîndă de întîrziere", analiza naturii juridice a acesteia demonstrează că în realitate reprezintă o penalitate contractuală. Acest lucru rezultă din modul de calcul prevăzut în contract - 0,5% pentru fiecare zi de întîrziere din suma totală datorată, pentru o perioadă de pînă la 100 de zile.

Judecătorul notează că, potrivit principiilor generale ale dreptului civil și practicii judiciare constante, dobînda de întîrziere reprezintă o formă de actualizare a valorii obligației pecuniare ca urmare a deprecierii monedei în timp, pe cînd penalitatea are rol de sancțiune pentru neexecutarea obligației. În speță, clauza din pct. 3.2 al acordului, deși folosește termenul de „dobîndă", stabilește în fapt o penalitate de 0,5% pe zi, care poate ajunge pînă la 50% din suma datorată (pentru 100 zile).

O asemenea penalitate este vădit disproporționată și creează un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților contractante, în detrimentul consumatorului. Cuantumul de 0,5% pe zi este excesiv și nu poate fi justificat de necesitatea protejării intereselor comerciale ale furnizorului. Mai mult, limitarea la 100 de zile nu remediază caracterul abuziv al clauzei, întrucît și în aceste condiții penalitatea poate atinge 50% din datoria principală.

În consecință, instanța constată că pct. 3.2 din acordul suplimentar conține o clauză abuzivă în sensul art. 5 din Legea privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii, iar pretenția privind încasarea sumei de 3 716,06 lei urmează a fi respinsă.

Ce ține de pretenția reclamantului privind încasarea sumei de 20 euro pentru cheltuieli de recuperare, judecătorul reține că această pretenție se întemeiază pe prevederile art. 945 alin. (1) Cod Civil. Totuși, pentru a beneficia de această compensație legală, creditorul trebuie să demonstreze atît întrunirea condițiilor prevăzute de art. 942 Cod Civil privind dobînda de întîrziere, cît și faptul suportării unor cheltuieli reale de recuperare. În conformitate cu art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor sale. În speță, contrar acestei obligații procesuale, reclamantul nu a prezentat probe care să confirme întrunirea condițiilor legale și nici dovezi privind suportarea unor cheltuieli reale de recuperare. Mai mult, avînd în vedere că instanța a constatat caracterul abuziv al clauzelor privind compensația și penalitățile, admiterea acestei pretenții ar fi

contrară principiului echității. În consecință, pretenția privind încasarea sumei de 20 euro pentru cheltuieli de recuperare urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă „Instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut cîștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pîrîtului -- proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului."

Potrivit ordinului de plată, ÎM „Moldcell" SA, la depunerea cererii de chemare în judecată a achitat taxa de stat în mărime de 270 lei. Astfel, în temeiul art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă și art. 3 alin.(1), lit. a) al Legii taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, ținînd cont de admiterea parțială a pretențiilor reclamantului judecătorul va încasa din contul pîrîtului Miftahov Maxim, taxa de stat în suma de 270 lei.

În temeiul art. 96 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut cîștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Judecătorul constată că reclamantul a solicitat încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 1 500 lei, în susținerea cărora a fost anexată copia contractului de asistență juridică și copia bonului de plată, prin care se confirmă achitarea serviciilor juridice în sumă de 1 500 lei. Analizînd complexitatea cauzei, caracterul repetitiv al pretențiilor înaintate, volumul de muncă necesar pentru pregătirea acțiunii și reprezentare, precum și faptul că cauza a fost examinată în procedură scrisă, instanța consideră că suma solicitată este rezonabilă și proporțională cu munca efectiv prestată de reprezentantul reclamantului. Chiar dacă această sumă, raportată la valoarea pretențiilor admise de 854,12 lei, pare la prima vedere disproporționată, instanța reține că volumul de muncă și complexitatea cauzei au fost determinate nu de valoarea litigiului, ci de necesitatea analizei și argumentării juridice complexe privind caracterul abuziv al clauzelor contractuale.

În conformitate cu prevederile art. art. 94, 96, 238-241, 276^2-276^4 Cod de procedură civilă, judecătorul, -

h o t ă r ă ş t e

Se admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Stroevici Victor, în interesele ÎM „Moldcell” SA către Miftahov Maxim, privind încasarea datoriei și cheltuielile de judecată.

Se constată nulitatea pct. 3.1.1 din Acordul suplimentar la contractul de abonament pentru abonații Moldcell din 23 mai 2022 încheiat cu Miftahov Maxim, fiind o clauză abuzivă.

Se încasează de la Miftahov Maxim, născut la *****, cod personal *****, domiciliat în mun. Chișinău, *****, în contul ÎM „Moldcell” SA, cod fiscal 1002600046027, cu sediul în mun. Chișinău, str. Belgrad nr. 3, datoria de 854,12 lei (opt sute cincizeci și patru lei și 12 bani).

Se încasează de la Miftahov Maxim în contul ÎM „Moldcell” SA, taxa de stat în sumă de 270 (două sute șaptezeci) lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1 500 (o mie cinci sute) lei.

În rest, acțiunea reclamantului se respinge ca neîntemeiată.

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Judecător **Igor Pulbere**